

NU OF NOOIT

“Eens wordt de stek een boom” moet prins Maurits, stichter van de Nederlandse krijgsmacht, ooit hebben gezegd. Ik geloof het meteen, want dat is vier eeuwen geleden en nagenoeg oncontroleerbaar.

Wat kán worden gecheckt is de nieuwste geschiedenis en één van de meest interessante staatslieden om daarin te volgen is de Amerikaanse president Bush. Onlangs verkondigde hij zijn nieuwe doctrine, die er feitelijk op neerkomt dat de VS zich het recht behouden zo nodig een preventieve aanval uit te voeren op andere staten.

Daarnaast lijken de VS absoluut niet te willen dat het Internationaal Strafhof enig recht van spreken heeft. Volgens mij is dat een dwaling van de Amerikanen. De zieltjeswinnerij van de VS onder andere staten om maar te ontkomen aan het internationaal recht spreekt boekdelen.

Het internationaal recht dient te zegevieren en, in het verlengstuk daarvan, de internationale rechtsorde moet bevorderd worden. Als de voortekenen niet bedriegen zal die internationale rechtsorde in Aghanistan dankzij mandaatverlenging verder bevorderd blijven worden: de Nederlandse deelname aan de NAVO-missie Task Force Fox in Macedonië stopt en de Verenigde Staten willen graag dat Nederland en legerkorp sneef Duitsland het ISAF-commando overnemen van Turkije.

Voortzetting van ISAF is goed, want Nederland kan écht een toontje meespelen. Dat hebben we al meerdere malen laten zien. Kijk maar naar de aantallen Nederlandse militairen die onder UNPROFOR uitgezonden zijn geweest. Toch zien Hare Majesteit en het kabinet onze KCT'ers in Kabul e.o. liever niet optreden als volwaardige commando. Ik leg straks uit waarom.

Op de valreep van de deadline van deze column, op 3 oktober, ontving de korpscommandant van de commando's, kolonel Van Uhm, uit handen van de BLS, luitenant-generaal Urlings, de Prins Mauritsmedaille van de Koninklijke Nederlandse Vereniging 'Ons Leger'. En twee dagen later kwam NRC Handelsblad in haar magazine 'M' met de cover-story: “Klaar voor de strijd. Het Nederlands Korps Commandotroepen wil vechten maar mag niet van Den Haag.”

Die Prins Mauritsmedaille wordt toegekend aan hen die door loffelijke daden hebben bijgedragen tot verhoging van het aanzien van de Koninklijke Landmacht [...]. Loffelijke daden kunnen er onder

andere in bestaan dat wie vrede wil, zich moet voorbereiden op oorlog. Onze groene baretten hebben in het verleden bewezen klaar voor oorlogstaken te zijn. Weliswaar krijgen ze veel loftuitingen voor het verleden, maar hebben ze geen bevoegdheid meer tot daadkracht in het heden. Jammer, want meewerken aan de bevordering van de internationale rechtsorde is veel algemener dan zich voorbereiden op oorlogstaken en houdt niet noodzakelijk in dat als automatisme wordt meegedaan aan oorlogshandelingen. In elk geval zitten de commando's in Afghanistan te wachten op het échte werk. Zoals redacteur Steven Derix in het NRC-artikel opmerkt: “Verdere professionalisering kan alleen worden bereikt door het ervaren van het échte werk.”

Maurits' stek is blijkbaar een boom geworden; een boom met drie goed getrainde Commandotroepencompagnieën die een onmisbare loot aan de landmachtstam vormen. Misschien is het te gek voor woorden dat ze niet mogen meedoen, terwijl Amerikanen en Britten de kastanjes uit het vuur halen in de échte oorlogshandelingen in de Afgaanse operaties Enduring Freedom en Fingal. Maar zich uit vrije wil in een heuse oorlog storten zal zelden een vurige wens van onze volksvertegenwoordiging zijn. In geval van de commando's is het weliswaar militair gezien haalbaar gezien hun staat van getraindheid en ervaringsdeskundigheid, maar politiek blijkt de inzet van commando's onaanvaardbaar. Hier is het worst-case-scenario van een terugreis in een body-bag wel heel erg groot! Aangezien de Koningin, alle ministers en alle staatssecretarissen tezamen het oppergezag over de krijgsmacht hebben, gaat de verklaarbare dadendrang van het Korps Commandotroepen voorlopig niet door.

Marcel van Hemert, onderofficier bij de Koninklijke Landmacht en Algemeen Bestuurslid van De Vakbond voor Defensiepersoneel VBM/NOV, geeft in deze column zijn privémening weer.